

2- KINH VUA ƯU-ĐIỀN

Nghe như vậy:

Đức Phật trụ ở khu lâm viên Kỳ-đà Cấp cô độc, tại nước Xá-vệ. Bấy giờ tại nước Cú tham (Kosambi) có một vị Tỳ-kheo cư ngụ trong ngôi nhà bằng đất, giữa các tảng đá, để tóc, râu và móng tay chân rất dài, vận y phục rách nát.

Khi ấy vua Ưu-điền muốn ra ngoài, đến hòn núi Ngã tích du ngoạn. Quan hầu cận liền cho người sửa sang đường, cầu. Sau khi hoàn tất, vị ấy trở về tâu vua đã sửa đường xong, vua có thể du ngoạn. Nhà vua chỉ đem các cung nhân mỹ nữ theo hầu, cỡi xe ngựa đến núi Ngã Tích rồi xuống xe đi bộ lên núi. Có một mỹ nữ đi dạo trong núi, từ hẻm núi này sang đường núi nọ, bỗng nhìn thấy trong ngôi nhà đất giữa các tảng đá, có một vị Tỳ-kheo râu, tóc, móng rất dài, lại vận y phục rách nát, vóc dáng tựa như quỷ liên kêu lớn:

–Bệ hạ, trong chỗ này có quỷ, trong chỗ này có quỷ.

Nhà vua từ xa hỏi:

–Nó ở chỗ nào?

Nàng mỹ nữ nói:

–Gần giữa các tảng đá, trong ngôi nhà đất.

Nhà vua liền rút kiếm đi đến đó, thấy một vị Tỳ-kheo có tướng như thế liền hỏi:

–Người là ai?

Vị Tỳ-kheo đáp:

–Tôi là Sa-môn.

Vua hỏi:

–Người là Sa-môn của đạo nào?

Vị Tỳ-kheo trả lời:

–Tôi là Sa-môn dòng họ Thích-ca.

Vua hỏi:

–Người là La-hán chăng?

Vị Tỳ-kheo thưa:

–Tôi chưa đạt quả La-hán.

Vua lại hỏi:

–Đã đạt Tứ Thiên chưa?

Vị Tỳ-kheo đáp:

–Chưa đạt.

Vua hỏi tiếp:

–Vậy đã được Tam thiên, Nhị thiên chưa?

Vị Tỳ-kheo đáp:

–Chưa được.

Vua gặng hỏi:

–Vậy đã đến Sơ thiên chưa?

Vị Tỳ-kheo trả lời:

–Quả thật tôi đang tu tập Sơ thiên.

Nhà vua trong lòng tức giận bưng bưng, quay lại bảo quan thái giám theo hầu:

–Người này có ý niệm dâm dật, chỉ là hạng Sa-môn phạm tục, không có chánh hạnh, sao lại dám ngấm mỹ nhân của ta?

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Nhà vua truyền lệnh cho thị vệ lập tức cắt đứt dây đàn đem lại trói vị Tỳ-kheo. Người hầu liền y lệnh. Lúc ấy vị Sơn thần nghĩ: “Vị Tỳ-kheo này không có lỗi, nay phải bị chết oan. Ta cần bảo vệ, giúp cho vị ấy thoát khỏi nạn này”. Vị Sơn thần hóa thành một con heo lớn, từ từ chạy ngang gần chỗ nhà vua. Người hầu liền tâu:

–Có một con heo lớn đang đến gần bên bệ hạ.

Nhà vua bỏ vị Tỳ-kheo ở đó, rút kiếm đuổi theo con heo. Vị Tỳ-kheo thấy nhà vua đã đi xa, lập tức bỏ chạy ra khỏi núi, thẳng đến khu lâm viên Kỳ-đà Cấp cô độc ở Xá-vệ, thuật lại toàn bộ câu chuyện cho các vị Tỳ-kheo. Các vị Tỳ-kheo bạch lên Đức Phật. Đức Thế Tôn nhân câu chuyện này nói rõ ý nghĩa nhân duyên quá khứ sinh khởi. Ngài dạy tôi, Tỳ-kheo A-nan phải biết rõ, tóm lược lời Ngài dạy vào trong Kinh, để cho kẻ học đạo đời sau hiểu rõ. Đức Phật truyền tôi phải giữ gìn để kinh sách và Phật đạo được trụ thế lâu dài. Khi ấy Đức Phật nói kinh Nghĩa Túc:

*Bởi Xá-đa đã nguyện
Nên bị tà ngăn che
Mê mờ xa chánh đạo
Niệm dục, tuệ khó thành.
Buộc ràng trong bào thai
Sắc trói chặt tuy hiểu
Nhưng không quán khứ lai
Chính tuệ đoạn tận gốc.
Tham dục do si ám
Không rõ tà tăng nhanh
Dục tham gây khổ đau
Biết vậy, sao nương tựa?
Thế nhân nên tưởng tỏ
Tà thế khó tựa nương
Bỏ chánh, không giữ niệm
Mạng ngắn chết rất gần,
Xoay vần theo thế khổ
Sinh tử dục trào dâng
Khi chết vẫn oán hận
Theo dục thọ thai hình
Tự thân nhận đau khổ
Như cá nhớt đầm sâu.
Nên biết mạng sắp đoạn
Ba đời nào có tăng
Sức dục vây khắp phía
Nên hiểu rõ, chớ lầm.
Không làm theo tâm oán
Thấy nghe đừng ô nhiễm
Tĩnh thức vượt biển khơi
Không chấp ngã, ngã sở
Siêng tu trừ mê dục
Đến đó mới không nghi.*

Phật nói kinh Nghĩa Túc này, các Tỳ-kheo đều hoan hỷ.

M